

Utbildnings&Kulturdepartementet

*Forskningspolitiska enheten
Britt-Marie Tygård*

Dagordningsp 7b Implementation report by the Commission on retaining and attracting researchers to ERA

Dokumentbeteckning

SEC(2006) 971

Sammanfattning

Kommissionen har gjort bedömningen att det behövs 700 000 nya forskare till år 2010. Europa måste därför vara attraktivt för befintliga forskare inom EU såväl som för andra forskare exempelvis som finns i USA eller tredjelandsforskare. Kommissionen genomför olika aktiviteter för att nå detta mål och sammanfattar i dokumentet vad man hittills genomfört.

I Förslaget

1. Innehåll

KOM antog i mars 2005 den ”Europeiska stadgan för forskare och Riktlinjer för rekrytering av forskare”, för att skapa ett bättre klimat för forskare inom EU genom dessa rekommendationer för hur arbetsgivare och forskare bör uppträda/agera. Sedan dess bedriver KOM intensiva påtryckningar för att forskningsutförare och forskningsfinansiärer i MS ska ”godkänna” stadgan.

ERA-MORE är det europeiska nätverket för mobilitetscentra, vars svenska nod fanns på EU/FoU-rådet (inom Vinnova sedan 2006). Rådet byggde också upp den svenska delen av den europeiska delen mobilitetsportalen. Denna mäklartjänst, som under 2005 konsoliderats,

sammankopplar smidigt forskare och forskningsutförare och innehåller dessutom information om bl a sociala förhållanden inom MS.

ERA-Link är ett nätverk under uppbyggnad mellan europeiska forskare verksamma i USA.

Det initierades 2005 och syftar till att informera forskningen i ERA och vilka möjligheter att delta som finns.

KOM antog hösten 2005 ett "forskarpaket" för forskare från tredjeland bestående av två rekommendationer och ett direktiv.

Rekommendationerna, som delvis föregår direktivet, avser dels snabbfil för arbets- och uppehållstillstånd och dels korttidsvisum (< 3 mån) för konferenser etc.

Forskarrörligheten anses behöva öka och en kartläggning av sociala förmåner och skatter i MS har gjorts. KOM menar att en harmonisering skulle underlätta rörligheten och att forskare inte är en enhetlig grupp som skulle kunna ha egna regler försvårar.

För att förbättra kvaliteten på statistiken föreslås att forskare blir en egen kategori inom ISCO (International Standard Classification of Occupation). Vidare driver Eurostat, OECD och UNESCO ett projekt för att samla in data om "ödet" för disputerade.

2. Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Implementering av direktivet är under utredning.

3. Budgetära konsekvenser

II Ståndpunkter

1. Svensk ståndpunkt

SE ställer sig positiv till de aktiviteter som kommissionen genomför för att göra Europa attraktivt för forskare. SE har fått gehör för den svenska modellen under förhandlingarna om den Europeiska stadgan och anser att den är positiv.

Forskardirektivet, som dels avser att ge en snabbfil för arbets- och uppehållstillstånd för forskare och dels ge korttidsvisum för deltagande i konferenser etc. har godkänts av SE och SE har inga problem att klara dessa krav.

För att implementera själva direktivet i SE har en särskild utredare tillkallats som ska se över hur ett system med forskningsorgan och mottagningsavtal skall utformas i nationell rätt samt föreslå vilken eller vilka myndigheter som är lämpliga att godkänna forskningsorgan. Utredaren skall redovisa sitt uppdrag senast den 31 okt 2006. SE, som redan har ett väl fungerande regelverk, anser att införandet av mottagningsavtal och godkännande av forskningsorgan innebär ökad byråkrati, något som sannolikt blir kontraproduktivt. De krav på harmonisering av sociala förmåner, beskattning etc. för att underlätta forskarrörlighet ställer sig SE tveksam till. SE ser helst inte att någon kategori särbehandlas.

I statistikarbetet deltar SE genom SCB.